

Előfizetési árak:

Postán küldve, vagy helyben házhoz hordva:
 Egész évre 6 frt — kr.
 Félévre 3 frt — kr.
 Évnegyedre 1 frt 50 kr.
 Községeknek egész évre előfizetve 5 frt.

Az előfizetési pénzek bérmentesen a kiadóhivatalhoz s legelőszörűbben postai utalvánnyal küldendők.

Ismeretlen kézből jött cikkek nem közlünk, s csak bérmentes leveleket fogadunk el.

Szerkesztőségi iroda és kiadóhivatal: Deés Kis-király-uteza (Baló-ház)

SZOLNOK-DOBOKA.

TARSADALMI, KÖZGAZDASZATI ES SZÉPIRODALMI HETILAP.

„Szolnok-Dobokamegye” hivatalos közlönye.
 s a megyei gazdasági egylet

Megjelenik minden vasárnapon.

Hirdetési díjak: Egy 30 négyszög centiméter tért elfoglaló egyszeri hirdetés díja 50 kr, ezen fölül 60 négyszög centiméterig 1 frt s így minden megkezdett 30 négyszög centiméternyi tér többlet után 50 kr. számíttatik. Kedvezményül 4—10-szeri beiktatásnál 5%, 11 és többszöri beiktatásnál 10%-nyi díjengedős. Bélyegilleték minden beiktatásnál 30 kr. számíttatik.

Kéziratok vissza nem adandók. Nyilvántartási cikkek garmond sora után 30 kr. fizetendő.

A vasút ügyét vezető bizottság megalakulása.

Deés, 1878. október 13.

Vasutunk kérdése egy újabb és a létesítés érdekében igen fontos és határozó stadiumba lepe. A mérnöki munkálatok megkezdésével a költségek, kiadások összeállítását után lehetővé, sőt mulhatlan szükségessé lett a megye, illetőleg a nagy közönségnek ez ügybeni érdeklődését s remélhető áldozatkészségét kiismerni s a felől némileg tisztába jöni.

Az ügy élén álló megyénk fáradhatlan főispánja elérkezettnek látta az időt, melyben magát ezekről tájékozhassa. S épen e tekintetből nemcsak e megye, hanem a szomszédos törvényhatóságokat is, s ezeknek tényező férfait is a szamosvölgyi vasut kiépítési módzatának megbeszélése, esetleg megalapítása végett tartandó értekezletre meghívni.

Ezen értekezlet tegnap délután folyt le, melyen képviselve volt Szolnok-Dobokamegye, Deés és Szamosújvár, Szamosújvár városából aránylag a legtöbben voltak jelen, s ezzel mintegy kilett fejezve, hogy Szamosújvár várossa e kérdésben teljesen felfogta életérdekét, hogy ezen vasutvonal leendő kiépítése fölvirágzásának föltétlen postulatuma.

A körülbelől 200 főből álló tanácskozást br. Báffy Dezső nyitotta meg a következő alkalmasszerű szép beszéddel:

Uraim! Tisztelt értekezlet!

Közpályám jelszava: „Társadalmi — társulási uton!” Azt hiszem egészséges teremtes, életre való létesítés csak az, mi közkíváncsólom rendén,

közóhaj következtében, közakarattal, közrészvét mellett hozatik létre. Azt hiszem, hogy különösen az ipar és kereskedelem terén az állami — kormányi — támogatás teremtetten és dédelgette létesítmények, sem azon életrevalóságot, sem főként azon állandóságot magukban nem hordják, mint oly vállalatok, melyek társulási — társadalmi uton lettek életre hívva s életrevalóságukat létesülésükben bírják biztosítva és végre állandósításuk az érdekelt nagy közönség támogatásában van.

Ily eszméktől s nézetektől vezéreltetve kezdettem foglalkozni a szamosvölgyi vasutal, mely most egyelőre Apahidától Szamosújváron át Deésig volna kiépítendő.

A hatvanas évek humbug korában, midőn gyakran a közérdek ellenére sokszor nem országos szempontoktól vezéreltetve óriási költséggel létesültek vasutak, a Szamosvölgye s mellék folyói ügyének intézői nem érvenyesítették kellő mérvben befolyásukat s talán dicséretükre lehet mondani nem vonták az országot oly kiadásokba, melyek az államra terhelően hathattak volna; bár ha nézetem szerint a Szamosvölgyének vasutal való ellátása koránt sem mondható oly költségesnek, mely kamatait meg ne hozza.

De mit elmulasztott a mult, s mit az állam jelen körülmények között létre nem hozhat, azt életre hívni lehet „társadalmi — társulási uton” s remélem, hogy lehet megépíteni egy oly vasutat a Szamosvölgyében, mely olcsó módon építve célszerű és takarékos kezelés mellett még jövedelmezővé is válhatik.

Különbö reményem nem ábrándokon alapul, bizonyító példa állott előttem s e példa az arad-körösvölgyi vasut.

A tulságba vitt vállalkozási vágy, az állam támogatásának jogtalan mérvben való igénybe vétele a vasutak építkezése körül zökkenést idézett

elő s az 1873-ik évben bekövetkezett pénzügyi bukás, az állam anyagi kimerültsége újabb vasutak építését teljesen lehetlenné tette.

Ez időben ily körülmények között vette kezébe Aradmegye lelkes és áldozatkész főispánja az arad-körösvölgyi vasut létesítésének ügyét; lelkesült buzgalommal fáradozott és serkentve a csüggedőt, biztatva a kétkedőt, kényszerítve a vonakodót létre hozta azt, mit a magyar királyság területén hihetlenné tartottak: felépítette Boros Béni mérnök vezetése mellett a 8 és fél mértföld hosszú vasutvonalat Aradtól Boros-Jenőig 900.000 frt költséggel. Ez új dolog volt; széles vágányu vasut olcsó berendezéssel, állami kamat biztosítás nélkül, a helyi érdekeltek kizárólagos támogatása mellett.

És uraim e vasut ma létezik, e vasut ma a forgalomnak által van adva, e vasut ma magamagát fentartja; fentartja pedig egy oly vidéken, hol sem a gazdasági viszonyok nem kifejltek, sem ipar és kereskedelem nem virágzik, s hol Aradtól be a zarándi kárpátok felé nem a kultur világ kezdődik, de mondhatni megszűnik.

Alkalmam volt e vasútról hallani, érdeklődésem fel lett keltve, tájékozást igyekeztem magamnak szerezni; tettem azon vidék s a szamosvölgy fejlődtsége, gazdaságata, ipara, kereskedelme között összehasonlítást és a mérleg a Szamosvölgy előnyére mutatott.

Egész Szolnok-Dobokamegye 100 □ mértföld területtel 211.000 lakossal, Kolozsmegye tekei és válaszuti vidéke 26 □ mértföld területen 36.000 lakóssal és az egész Beszterce-Naszódmegye 80 □ mértföld területen 100.000 lakóssal, ezen völgyre van utalva, s egy létesítendő vasut forgalmát veendi igénybe. Beszterce szorgalmas szászágának üzlete, a naszódi havasok egész fakészlete, a deésaknai sóbánya, Rojahida vasipara, Szamosújvár kifejlett marhakereskedése s

A „SZOLNOK-DOBOKA” TÁRCÁJA.

A tyukászatról.

Felolvasta a szolnok-dobokamegyei gazdasági egylet által rendezett kiállítás alkalmával egyleti alelnök:

KOVÁCS SAMU.

I. Előizlés.

Tisztelt uraim és hölgyeim!

Széttekintve e teremben azt hiszem, hogy nem csalódom, ha a tisztelt hallgatóság tagjairól egyenkint előleges nyilatkozatuk bevétele nélkül kijelentem, határozottan állítom, hogy a rántott csirkének mindnyájan egyaránt kedvelői, hogy ne mondjam tisztelői vagyunk. S bárha különbféle a guszthus, s ettől vezéreltetve, ki a szőkét, ki a barnát kedveli, a csibe világában is az eltérő guszthus hangsúlyozott állításomra nézve, melyszerint a fiatal csirkének mindnyájan kedvelői vagyunk, nem tesz kivételt: engedvén magát inyenc kíváncságunk szerint, most ropogósan percegő zsirban kipörköltetni, majd egy üres tükint felfuvott fiatal bőré a szakács művészet izletes töltelék általi fachirozása alá, vagy ha e nemben is magyar ősi izlésünk mellett maradunk, mily kellemes éhgyomorral a párolgó paprikás terhelte tál mellé telepedve mohó étvágyunkat kielégíteni.

Igen uraim és hölgyeim mohó étvágyunkat, melynek naponkint száz meg száz ártatlan csirke esik áldozatul. S hogy e tekintetbe gyomor szükségleteinknek eleget tehessünk s a társadalmat az üres gyomrok, a békételenkedő gazdasszonyok, s a dunnyogó szakácsok és zsirbes szakácsnők striekétől megmentjük, igen komoly és fontos feladatunk a konsumtio és produktio e fentartó egyensúlyáról gondoskodni.

S épen ezért, ezen nagy horderejű s az általános nyugalmat feltételező tárgyra és kérdésre vagyok bátor figyelmüket felhívni, minthogy pedig véletlenül a csirkék a tyukok magzatai, azt hiszem nem lesz érdektelen a fen említett okok miatt, épen magokról a tyukokról vagy új magyarosan a tyukászatról ez alkalommal egyet-mást elmondani. S valamint a tyuk most karmaival, majd csőrével itt-ott kapargatva szerzi be élelmét; úgy én is midőn „ő nagyságáról” vagyok beszélendő, innen onnan összegyűjtögetek azokból, a mit a tapasztalat és tudomány e téren érvényre hozott. Legkevésbé lévén célom e téren újfelfedezéseket tenni vagy szerezni, meg elégszem, ha tisztelt hallgatóim szív ketrecében fölhangzik az ébresztő kakas kukuriga hangja, tudtukra adván: hogy virad s haladjunk e téren is.

Azonban ezen talán igen is komoly előzmény után tekintsük ezen ügynek, ha szabad úgy mondanunk más oldalát is, tárgyunk érdemét vagy korrektén fejezve ki magunkat, száljunk a dolog meritumára.

II. A tárgy érdeme.

A családi és egyéni élet újabb időkben fokozódott igényei, nem különben az állam háztartás közéletünk fejlődésével lépést tartó terhei, jövedelmeink aránylagos szaporítását követelik a reánk nehezülő nagyobb kiadásokkal szemben — hogy ha azon köteleességeinknek, melyeket a társadalom, a közélet, úgy szinte saját egyéni szükségünk is reánk rónak — megfelelni akarunk.

Ez oknál fogva kettőzött erővel hozzálatni gazdaságunk vezetéséhez, növelni kell szellemi tőkénket, anyagi berendezésünket, nem szabad kizsákmányolatlanul hagynunk bar mi csekélynek tetsző részét is iparunknak, mely jóllétünk emeléséhez ha csak egy kis tényezőül is járulni ajánlkozhatik.

Ilyan kisszerűnek tetsző a baromfi tenyésztés. De a fogyasztó városok közelében a falusiakra nézve uvezetes pénzkeresési cikk lehet, főleg miután az épült s épülő vasutak által már is nagyon könnyen fölkereshetők s ezeknek piacain haszonnal elárusithatók. S épen e tekintetből is érdekes reánk nézve a már munkálathoz vett apahida-szamosújvár-deési vasutvonal kiépítése, mint a mely által a tyuk, vagy ha úgy tetszik a baromfi tenyésztés új forrása lesz a jövedelemnek a szamosvölgyi gazdasszonyokra nézve. Ezen kereset ág, mely főleg a kis gazdáknak kínálkozik haszonnal, melybe naponta filléreket rak-

általában két egész megye s a mezőség egyrésze-nek gazdasági érdeke fűződik a vasut létesítéséhez s várja joggal ettől felvirágzását.

Ily észleletek után véltem célszerűnek behatárolni foglalkozni egy szamosvölgyi vasut létesítésének eszméjével. Személyesen mentem Aradra — bárha mint nem szakértő — tanulmányozni a kérdést. Nyert tájékozás után a kormány engedélyét előmunkálatok megkészítésére kinyertem; a munka folyamatba van s ma már azon helyzetben vagyok, hogy az érdeklődőknek, nagyvonnásokban legalább kellő tájékozottságot nyújthatok.

Reményemben nem csalódtam, a szamosvölgyének kedvező talaji viszonyai, az anyagárak olcsó volta lehetővé teszik azt, hogy mi is a vasuti intézmény kedvezményeit élvezhessük, s hogy ez érdekében a vasut létesüljön is nem hiányzik egyéb, mint a kellő önzetlen erős jóakarat, kellő felfogása a valódi érdekeknek, vagy is társulási ösztön, mely az általam kitűzött jelszó alapján társadalmi társulási uton megteremti olcsón azt — ön erőnkön ön érdekünkben, mit állami erőn, állami költségen ez időszert remélni nem lehet.

De uraim nagy hangzásu általában tartott szavakkal az üzlet terén sikert kivívni nem lehet, engedjék azért, hogy helyettem, ki a terem még csak gyenge diletáns sem vagyok a számok beszéljenek és engedjék, hogy a számok és szak-képzettség és hozzá értés győzze meg önöket arról, miszerint a szamosvölgyi vasut létrehozása saját erőnkön lehetséges.

Az arad-körösvölgyi vasut kiépítése körül sikerrel közreműködött Rozenfeld Zsigmond főmérnök urat sikerült az előmunkálatok keresztülvitelére megnyernem. Eddigi tett tanulmányai alapján egy általánosságban tartott számítás terjesztett fölkérésre elém; ezen számítását bátorodom önök elé terjeszteni, s ha az általam elmondottaktól ösztönözve, az általa elmondottak által önök meggyőzve lesznek, akkor kérem jöjenek segítségemre, hogy társadalmi — társulási uton létesítsék a szamosvölgyi vasutat.

E beszéd után lelkesült éljenzés tanusította azt, hogy a szamosvölgyi vasut eszméje egy kor- és népszerű kezdeményezés. Felolvastattott a 3 ivre terjedő mérnöki előterjesztés, mely a létesítendő vasútvonal kiépítési módját s a hozzávetőleges költségtervet adta elő, melyet alább részletesen közlünk. E terv szerint ugyanis 720,000 frtba kerülne az apahida-deési vasut. A mérnöki előterjesztés után kezdetét vette a rövid ideig tartó tanácskozás, melynek lefolyása körülbelül a következőkben foglalható össze: Vékony Ferenc Deés városi főkapitány indítványa folytán a leglelkesebb

ván be a szorgalmas gazdaszony pár hó múlva forintokat vehet ki belőle, még azon előnnyel is bír, hogy bár hol is, bár ki által haszonnal üzhető.

A tyukászattal már a legrégibb korban foglalkoztak az emberek. A biblia említést tesz a kakasról, mely Szt.-Péter tagadását jelző volt. Hazánkban a legrégibb korban találkozunk vele, Őseink a tyukokat valószínűleg még Ázsiából hozták magokkal.

Nálunk a tyuktenyésztésre a külföldhez képest semmi, vagy kevés gond fordított, midőn külföldön már régidő óta tekintélyes emberek és gazdák részint időtöltésből mint en magunk is, részint haszonból nagy gondal úzik, úgy hogy jelenleg már több mint nyolcvan különleges fajta van megállítva tudományos meghatározással, melyekből itt főlemlítendő: a sárga Cochinchina nagy s leghasznosabb faj; a jó tojó és kotló: Brahma Putra: a fécánhoz hasonló tarka maláji; a petyes arany és ezüst lack hollandi; a nagy kontyu paduái; a kis kedves: arany és ezüst bántán fekete petyeivel; Mi ugyan végtelen számú baromfit tenyésztünk, de arra kevés gondot fordítunk, minden irány és cél nélkül tenyésztjük, a nélkül, hogy tisztában lennénk magunkkal: ha valyon husáért, vagy tojá-
sáért vagy talán épen csak szépségeért fáradozunk a gazdaság terén.

(Vége köv.)

éljenzések közt elnöknek br. Bánffy Dezső kiáltatván ki, elnök a jegyzőkönyv vitelére Vass Imrét hívta fel, s egyuttal kéri a jelen levőket, hogy ha elvben a vasut építés eszméjét elfogadják, adjanak tanácsot a további lépésekre nézve. Gr. Bethlen Sándor az eszmét elfogadja, üdvözl, csak a szükséges költség előteremtésére nem látja alkalmasnak a jelent. Kifogást tesz a téglának tervezett magas ára ellen. Liber József tanfelügyelő az egységárat elfogadja. Rosenfeld Zsigmond tervező főmérnök megnyugtatóan előadja, hogy a méraöki előterjesztésben felvett egységárat a pálya test részletes felmérése után se lesz nagy változtatás, sőt alapos reménye van arra, hogy némely tételek apadni fognak. A diszenciót Vékony Ferenc terelte helyesebb utra, azt ajánlván, hogy az értekezlet a költség előállítási módozatáról gondoskodjék. E felszólalás folytán indítványozta Róth Pál deési polgármester, hogy a további teendők megállapítására nézve készített javaslat összeállítására küldessék ki egy bizottság br. Bánffy Dezső elnöklete alatt.

Ezt Pável Mihályt gr. kath. püspök és gr. Bethlen Sándor észrevételei után az egész értekezlet helyesnek találván, elnök ama kérdést teszi fel, hogy az értekezlet el fogadja-e elvben a vasut építésének szükségességét? s kívánja-e az előmunkálatok tovább folytatását? Erre következett ama szép jelenet, mely szerint az összes jelen voltak dörgő éljenzések közt kifejezték azt, hogy az említett vasut építésének szükségét elismerik, s óhajtják a további lépések megtételét. Elnöklő br. Bánffy Dezső ily értelemben mondotta ki a határozatot, mely ellen egyetlen hang sem szólt. Egyuttal javasolja, hogy a kiküldendő bizottság 42 tagból álljon, s felolvassa a javasolt neveket. Az értekezlet ez előterjesztést is elfogadván megalakult a 42 tagu bizottság br. Bánffy Dezső elnöklete alatt a következő érdemes hazafiakból: gr. Péchi Manó, Bokros Elek, gr. Teleky Domokos, Simó Lajos, br. Bánffy László, Pap Sándor, br. Kemény János, gr. Bethlen András, Jakab Bogdán, Éber Nándor, Elekes György, br. Bánffy Albert, Placintár Dávid, br. Bánffy Béla, Lészai Lajos, Voith Miklós, Pável Mihály, Hrobony Pál, dr. Zachariás József, Láni besztercei alispán, Hirsch Áron, Rozenfeld Zsigmond főmérnök, Kovács Samu, Czecz Gergely tanár, Muntján Ágoston, Leményi János, Hatfaludi József, Róth Pál, Vékony Ferenc, Nyegruc Jenő, Tanárki Gedeon, Hofgraef képviselő, Turcsa Manó, gróf Vass Jenő, Duha János, Székely József, Govrik Tivadar, Horváth Bertalan, Gajzágó Ferenc, Nagy Miklós ügyvéd, Krémer Samuel, Voith Gergely.

Végül elnöklő főispánnak a tervezett vasut létesítésére célzó hazafias fáradozásáért elismerő, forró köszönet nyilvánítatván, elnök az első tanácskozást éljenek közt bezárta.

Az apahida-szamosujvár-deési vasútvonal költségterve.

Deés október 17. 1878

Kapcsolatosan mult számunkbeli „Tájékozás a vasut ügyében“ című közleményünkkel, időszzerűnek látjuk, hogy az abban kiirt 720,000 frt előleges költségtervet részletesebben is megismertessük, e tekintetben is ohajtván némi előleges tájékozást nyújtani a következőkben:

Kezelési költségekre 20,000 fr. van számítva.

A kisajátítandó terület, mely hozzávetőleg 160 holdra tétetett, 32,000 frtót igényelne.

Az alapítványnál:

1. a földmunka 199.692 köbméter 39,938 frttal,
2. a hidak és átereszek (még pedig 3 hid és 42 áteresz) 30,000 frtal,
3. az útépités 4000 frtal,

4 a partvédmunkálatok átlag 5000 frtal lettek felvéve.

A felszerkezetenél:

- a. 65,000 drb. talpfa 39,000 fr.
- c. 45,120 ván mázsa sin 315, 840 fr.
- c. sínérősítő szerek átlag 31,560 frt.
- d. 16 drb. kitérő 5600 frt.
- d. 2 drb. forgó korong 6000 frt.
- f. a felszerkezet lerakása 20,000 frt.
- g. a pálya megkavicsolására szükséges 33,600 köbméter kavics 20,260 frt, köbméterét 60 kral számítva.

A magos építményeknél:

- a. 4 felvételi épület, mely állana a következőkből: 1 iroda szoba, 1 első és második osztályu váró terem, 1 harmadik osztályu váró terem 2 lakszoba és konyha az állomásfőnök részére, 1 szoba és konyha az őr számára, 1 előszoba, 16,000 frt.

bb. 8 őrház 5600 frt.

cc. 4 szabadon álló árnyékszék 800 frt.

dd. 4 rakodó 1200 frt.

ee. 3 gabona szin 7500 frt.

ff. 3 marha rakodó 1050 frt.

gg. 1 mozdony szin 5000 frt.

hh. 12 házi kút 1200 frt.

ii. butorokra s berendezésre átlag 4000 frt.

A pálya elzárás (igen kicsiny helyekre szorulván) átlag 1000 frt.

Pálya jelzők:

1. a négy állomásra 4 drb. távirda gép felállítással együtt 1200 frt.
2. az apahidai állami állomás előtt 1 távirda jelző átvány 700 frt.

Forgalmi eszközök:

- a. 3 drb. másod osztályu mozdony 60,000 fr,
- b. 20 drb. teherkocsi 20,000 frt.
- c. 1 drb. hóeke 500 frt.
- d. 1 drb. Draisine 300 frt.
- e. 2 vízállomási kút (Friedmanféle Ejectóral) 300 frt.

Végül előrenem látható költségekre 21, 852 frt.

Volna tehát az összes költség 720,000 frt., mely egyes részleteiben igen csekély változást szenvedhet, mint például a földmunkánál. Némely tételnél oly magas egységárak vétettek, hogy a kivitelnél valószínű apadást lehet remélni.

A KIÁLLÍTÁS CSARNOKÁBÓL.

A terménytárlat megnyitása.

Deésen, 1878. október 13.

Deés városa főteréről egy keskeny utca nyílik délre, melynek keleti oldalán emelkedik a város díszes háza, ennek szögletén az első fülkéből tekint alá a „nagy magyar“ Széchenyi mellszobra s e téren a mai nap kora reggelén szokatlan élénkség s forgalom uralkodott, mely tizenegy óra felé a legnagyobb hullámszásban volt, midőn a kiállítást rendező bizottság élén megyénk közszeregetben álló főispánja, az ünnepélyesen felszított kiállítási helyiségben megjelent a látogató nagy közönség szívélyes éljenzései közé hatalmasan vegyült a rákóci induló játszódva Salamon zenekara által.

A megyei főispán ő méltósága nagy érdekeltséggel végzett szemléje után a terem közepé táján felállított emelvényről üdvözölve a felgyűlt nagy közönséget, örömet fejezván ki a gazdaközönségnek a kiállítás iránti e nagy nem remélt érdekeltsége fölött. S ebben, s ez által a kor intő szózatának megértésére következtet, midőn a csak nem rég multban is a gazdaközönség ugyszólva egyenként elszórt erővel munkála, ma már az uralkodó viszonyok következtében a gazdaközönségnek is egyesülni társulni kell s ezek teremtek meg a gazdasági egyletet is. A gazdasági egyletek is csak az erők — a gazdasági tényezők összpontosítása által tehetnek eleget feladatuknak, s megyénk épen e szempontból rendezé e kiállítást, melyet mint a szolnok-dobokamegyei gazdasági egyletnek első kiállítását midőn üdvözl, azt ezennel megnyitottnak nyilvánítja. Erre fölhangzott az éljen hatalmas kitörése, kísérve a zene impozáns kara által.

Hosszan elmulatott a nagyszámu látogató közönség. Délután a városház nagytermében bir-

tokos Bod Károly egy természettudományi vizsgálatra alapított felolvasást tartta: az üszög kép ző d é s é r ő l, melyet alkalmilag mi is hozni fogunk, ezt követte a gazdasági egyesület alelnöke humor teljes felolvasása: a tyukászatról melyet mai lapunk hoz. Estve az ünnepély emelésére műkedvelőink a „Falu rosszat” hozák színre, sikerült előadásukkal emelvén a nap ünnepélyességét. A kiállításról a maga egészében és részleteiben tájékoztató ismertetést adni e lapok következő számainak lesz kedves feladata.

82-ik jótékonykezélu műkedvelői színelőadás
a miskolci vízkárosultak felsegíllésére.

Deés, 1878. október 23.

„A falu rossza.”

Eredeti népszínmű 3 felvonásban. Irta: Tóth Ede.

Az irodalom s főleg a népszínmű irodalom pótolhatlan veszteségére korán elhunyt lángeszű szerzőnek nézetünk s talán széptani érzékünk szerint is ez első rangu művét mutatták be fáradhatatlan műkedvelőink. A czimszerepet Göndör Sándort Török Árpád adta, kivel először találkoztunk műkedvelőink díszes sorában. A népszínmű szerepek azon sajátosságos alakok, melyekre a studium, kedv s még a képesség mellett is, mintegy külalakilag is reá kell születve lenni. Mindezen kellékek tekintetbe vételével az aesthetikusok által ezen eltérőleg bíralt alakban a szereplő a nagy közönség tetszésével oldá meg feladatát. Nem nagy terjedelmű, de rokonszenves éneke s ügyes játéka, s az aratott taps — kihívás és bokráta az azt hisszük lekötőelőlegek, tehetségének színpadunkon más alakokban leendő bemutatására is. Finum Rózsit, a darab e második főalakját Bándi Györgyné adta s első jelenetével kitört taps, s az ezek közt szort virágcsokrok s a szívélyes fogadtatás mutatták, hogy egy rég nem látott kedvencét üdvözli a közönség. Élénk játéka, sikerült dalai mellett egész lényében állá előttünk a tősgyökeres, a kecses előnyeit érző és becsületére féltékenyen büszke magyar menyecske. Feledi Gáspárt a gazdag földeszt Radó János, a mily pusztaiasan kedélyes vala eleintén, majd lánya által sértve vélt becsülete fő ötti kitörésében érdesen szenvedélyes, ép oly megható elkeseredésében az ártatlanul üldözött Boriska lánya elvesztése fölötti bánatában, a kit Czecz Katalin személyesítte, ki a jótékony czél iránti kegyeletbőlől föllépése által emelé a darab érdekességét. Boriska a darab egyik rokonszenves és sok drámai éllel bíró alakja, melyet a közreműködő kisaszszouy életelebenséggel és hűséggel domborita ki, és soká nem fogjuk feledni a gyermekiesen naiv jelenetét, melyben Sándora iránti szerelmének első pásztor óráit a szívteljéből fakadt s a gyermek kedély ártatlan érzélem virágaival himzett. Azt tán fölösleges is mondanunk, hogy taps virág és kihívás ezuttal is játékanak hűséges kísérői valának. Lajost, testvérét Nagy Lajos szokott természetes színpadi otthonossággal alakítá. Gonosz Pista a darab ez eredeti alakja a bakter Eisenlohr Ulrich által mind végig, ugy külalak, mind hangsulyozás által élethiven vala képviselve, nem is maradt el a közönség részéről is a taps és kihívással elismerés. Bútki Teresi ez árva leányt Eisenlohr Károlin teljes rokonszenves alaká tevé, taps s csokrot aratott élénk játéka által. Barthos Dezső mint Csapó, Eisenlohr Mari Csapóné, Csákány Poli mint Tarisznyásné, s Bálintfi Jolán, kit először üdvözölnék élethű játékkal emelék a darab sikerét. Nem különben Cserebogár szőlőpásztor; Pap István, Boér János mint kántor, Nagy Károly mint megyei biztos, Gräfinger Henrik mint öreg paraszt, Gidófalvi Pál és Felszegi Jenő a cigány-szerepekben eredeti mulattató alakok valának; Pap Mihály mint Makkhetes a kocsmáros szerepét találó hangsulyozással, s deési Nagy Károly Jóska béres természetű ábrázolása által — s így egyenként emelék a darab sikerét. Maga a színház, a gazdasági egyesület kiállításának megnyitása következtében aligha vala még így zsufolva, melynek nagyobb részét a vidéki közönség tevé, kik közül többen először látogatván

meg színpadunkat, annak díszes volta fölötti meglepetésüket fokozta a bár hosszúra nyúlt élénk változatos előadás.

Kató.

VEGYESEK.

— **Az apahida-deési** vasútvonal kiépítése tárgyában folyó hó 11-én Deésen alakított 42 tagu bizottságot br. Bánffy Dezső, Szolnok-Dobokamegye főispánja okt. hó 20-án d. u. 4 órára tanácskozára hivta össze.

— **A gazdasági egyesület** kiállítása folyvást élénk látogatásnak örvend, melyet nemcsak tárgyainak érdekessége tesz vonzóvá, hanem a helység központja táján föllállított „buffet”, mely a közjó iránt lelkesült nőink izletes konyhájukról kikerült étkekkel ellátva, kecses szellemű honleányaink egymást felváltva izletes kiszolgáltatásuk és segédkezésük által fűszereznek, — mindnyájan nemesen fáradozva, az ez által beveendő összeggel az egyesület tetemes kiadásainak fedezésére segédkezet nyújtani. — Az állatkiállítás 20—21-én lesz az „Európa” szálloda udvarán, ugyancsak 20-dikán d. u. tervezve az eke verseny. A kiállítás 23-án fog bezáratni, fölhívjuk a vidéki közönséget, hogy használja föl ezen napokat a fényesen sikerült kiállítást megtekinteni. S ezt jelenleg annál nagyobb sikerrel tetheti, mivel a nyomtatásban megjelent tárgyszorozat, a helyiségben 10 kr-ért kapható, s ez által magát könnyen tájékozhatja.

— **Czecz Katalin** kisasszonynak az aradi színházhoz történt szerződése következtében bucsufelleptéül s egyszersmind jutalomjátékául folyó hó 27-én Vicomte Letorieres, jeles francia vígjáték adatik elő.

— **Necrolog.** Kápolnok-Monostori Papp Gyula, megyei aljegyző e hó 10-én helyzetetett k.-monostori birtokán öröknnyugalomra. Szolnok-Dobokamegye tisztikara küldöttségileg képviseltette magát Páncél János első aljegyző, Rákóczi Sándor árvaszéki ülnök és Korpodeán Simon segédszolgabíró által. Megható gyászbeszéddel bucsuztatta el a néhait Szabó Jenő magyar-láposi görög kath. lelkész névszerint: fő- és alispántól, ugy az összes tisztikartól, ékes szavakban köszönte meg a tisztikarnak alispán ur által írásban tolmácsolt részvétnyilatkozatát, valamint a kegyelet emlékéül korán elhunyt kartárs koporsójára küldött díszes koszorút. A jól képzett szorgalmas, alig 32 éves ifju tisztviselő és szeretett jóbarát emléke közöttünk örökre élni fog!!

— **A Pap Gyula** elhalálása folytán üresedésbe jött megyei aljegyzői állomásra főispán ő méltósága ideiglenesen Gencsi Albertet, s helyét e a csákigorbói járásba segédszolgabíróvá Bándi Györgyöt nevezte ki.

— **A magyar Lexikonnak** 11. és 12-dik füzeté is megjelent. E megbecsülhetlen művet újból is melegen ajánljuk a. n. közönség figyelmébe.

— **A Beszterce-Kolozsvár** közt közlekedő malleposta Besztercéről a téli idényben nevezetesen november 1-től ápril hó végéig délutáni 7 óra helyett délutáni 3 órakor fog indulni. Az utközbeni állomásoknál az elindítás következő: Somkerékről 5 óra 50 perc d. u. Cs.-Kereszturól 7 óra 45 perc d. u. Deésről 9 óra 55 perc éjjel. Szamosujvárról 11 óra 25 perckor éjjel. Választról 1 óra 25 perc éjjel. Érkezés Kolozsvárra 4 óra 15 perc reggel. A kolozsvár-besztercei irányban valamint a nyári hónapokban a jelenlegi menetrend változatlanul marad. Kerk.

— **A sebesültek** számára a deési jótékony nőegylet által a főispáni hivatalhoz beküldött gyűjtésekről kimutatás. III. közlemény: Hatfaludi Józsefné és Lészai Margit gyűjtő ivén adakoztak: Katona Istvánné tépés 5 frt. Weer Zsigmondné tépés és rongy 3. frt. Dezevffy Mihályné tépés 2 frt. Peielle Ottó 3 frt. Gajzágó Dávidné 40 kr. Ujvári Károlyné 1 frt. Sófálvi Lajosné 1. rt, Papp Mathild 1 forintos tallér. Brázdil Antalné 20 kr. Klein Andrásné 1 frt. Medgyess Istvánné 1 frt. Hegyi Mihályne tépés Lana Kallusné 1 frt. Blumfeldné 4 kr. Glük Móricz 5 kr. Panet Mandelné 1 frt: Eisenlohr Ma-

rie tépés, Féth Károly 40 kr. Ágoston Konrád 20 kr. Nyárádi Elek 1 frt. Almai Ferenczné tépés, 2 frt. Barbierich Titus 1 frt. Tordai Sándorné tépés, id. Gál János 1 frt. Séra Elekné 1 frt, Csizsek Károlyné 1 frt. Rácz Istvánné 50 kr. Fischer Victorné tépés. Mihály Ferenczné 2 frt. Szigeti Miklosné 1 frt. Pauman Ede 5 frt. Majtényi Ferenczné 1 frt. Tatrossi Ferencz 1 frt. Radó Jánosné tépés 50 kr. Ujfalvi Sámuelné 1 frt. Bruszt Gyula 1 frt. Brandt Sámuelné 1 frt. Darkó Victorné 1 frt. Lészay Margit 2 frt. Összesen 43 frt. 59 kr. és egy egy forintos tallér,

— **A keleti kérdés.** Konstantinápolyban folyvást kavargó a khaosz. Ugy látszott, hogy a szultán Oroszország felé hajol, ki megvédi őt Anglia követeléseit ellen; most már az a hír, hogy a porta ellen akart szegülni a Konstantinápoly alá visszatért csapatoknak. Ozman és Muktar pasák tanácsolták is, hogy vissza kell verni az orosz Fiski-Babától; de Labanoff herceg fenyegetésére, hogy ha e helyet ki nem ürítik, akkor a még orosz kézben levő hatvanezer török foglyot nem eresztik el, az ellenállás is elmeradt. Most Rodosto erődítéseit helyezik védelmi állapotba, félve, hogy az oroszok azt is meg akarják szállani. A muszkának, valószínűleg, abban jár az esze, hogy Keleti-Ruméliát — a berlini szerződés dacára — elszakítsa a portától. Erre nézve alkalmasnak találhatja az időt, melyben Angliát az afgánok kötik le, monáchiánk pedig Boszniával vesződik. — A porta már a legtöbb hatalomtól megkapta a választ a monarchiánk elleni körjegyzékére. Rosszalták azt mindenképp. El kudarc mély benyomást tett a szultánra, ki — ugy látszik — nem igen ismeri birodalmának valódi helyzetét s ebből ered áldatlan kapkodása. A török-orosz viszony teljes homályban van. Csak a főbb személyek futkározását látjuk. Mindebből látható, hogy a berlini béke nem oldá meg a keleti kérdést s a portára csak oly szorongatásokat idézett elő, minőkben a háboru alatt volt.

— **A képviselőház első ülése** szombaton volt. A korelnök ez alkalommal bejelenté, hogy király ő felsége (vasárnap) ünnepélyes trónbeszéddel nyitja meg az országgyűlést a budavári trónteremben. Egyszersmind kijelöli, hogy mikor és hol veszi át a választások ellen benyújtandó kérvényeket. — **A szabadelvű párt** oct. 9-én tartá érdekelten várt első értekezletét, melyben a kormányelnök melegen üdvözlé a párt tagjait. — **Kecskeméten**, midőn a kapitány kihirdeté a póttartalékosok elbocsátását, ezer meg ezer ember ajkán harsant fel az örömteljes éljenzés. — **A világtárlat** dijkiosztásai alkalmával monarchiánkból nyolcvan egyén fog becsületrendet kapni; nagy zárünnep lesz. — **Travnikban** a magyar katonákat meglepte egy bosnyák születésű ferencrendi szerzetes (Fülöp atya,) ki magyarul üdvözlé őket, mert Szegeden két évet tölte, megtanult magyarul s maig is emlegeti a derek alföldi népet, melyet ujra fel fog keresni. — **Az aradi vértanúk** emléksobrának tervei fölött e hó végén mondja ki ítéletét a bíráló bizottság. — **Br. Wenckheim** Béla, a belügyminisztérium vezetője, hetenkint egyszer fogadja a feleket, Budán, az országház utcai helyiségben d. u. egytől kettőig. — **A bécsi** lapok már közlik a harcétről visszahívandó ezredek sorát. — **Besszarábiában** az orosz hatóságok már megkezdtek a kormányzat átvételét. — **Viddin vára** lerombolását, hír szerint, már elkezdtek volna az oroszok.

Hivatalos rész.

Sz. 1029,

Hivatalos nyugta.

A bethleni járásban Jékei Zsuzsánna 6 nagysága elnöklete alatt alakult segélyező jótékony nőegylet a harcetri sebesültek részére a következők adakoztak:

1. Flóth Fejérvári Róza 10 drb. lábravaló.
 2. Püspöky Antalné 6 derékkötő, 6 nagy folt ruha, 3 gypju nyakkendő, egy pár papucs.
 3. Püspöky Antalné gyűjtése:
- Tóth Sándorné 1 ing és lábravaló. Szőke Józsefné és leánya 1 ing, lábravaló, lepedő, kendő, Moldován Pántyilimonné egy ing, lábravaló, sebkötő, Seleván Todorné 2 ing, egy kendő, Sívágó

Maftýjné egy ing, Hityikás Miheláné egy ing, Érsek Sándorné egy lábravaló lepedő, Sztovár Iliáné egy ing lábravaló, Figán Dávidné egy kendő, Kókai Józsefné egy lábravaló.

4. Sebess Jánosné 33 sebkötő egy hárászt schál egy sipka mellény, asztalkendő, ing.

5. Sebess Jánosné gyűjtése:

Nagy Sándorné 18 sebkötő, egy ing, lepedő, mellény, Hazai Jakabné 12 sebkötő, 6 felkeszkenő, egy schál, Hunyadi Jánosné 21 sebkötő, Gál Pistáné 15 drb. sebkötő, 1 ing, lepedő, Hegyi Jánosné 8 drb sebkötő, 1 ing.

6. Kincses Bogdánúé 1 csomag fehérnemű.

7. Szabó Sándor ig. tanítóné 1 csomag fehérnemű.

8. Fogolyán Jánosné 1 csomag fehérnemű.

9. Sohár Márcelné 3 ing, 2 lábravaló, 1 lepedő, 2 mellény, 2 sipka, 6 sebkötő.

10. Székely Istvánné 1 csomag sebkötő.

11. Kincses Mártonné 2 ing, 2 kendő, 2 nagy seb ruha, 2 keszkenő, 1 gyapju kendő.

12. Farkas Ferencné Somkerékről 500 gr. tépés.

13. Szabó Jánosné 320 gr. tépés.

14. Novák Regina 320 gr. tépés.

Farkas Ferencné gyűjtése.

Ezen adományok a tisztelt elnökség által hozzám beterjesztetvén jelen szám alól honvédelmi m. kir. miniszter ur ő nagyméltóságához a sebessültek között eszközrendő kiosztás végett általam felterjesztettek. Szeremlei Eszter m.-láposi tanítóné vezetése alatt az iskolai növendékek és Lebedi Jánosné által együttesen beküldött 1 kiló és 35 gram tépés előbbi helyre juttatott.

A deési jótékony állandó műkedvelő társulat által rendezett egy körestély tiszta jövedelme 18 frt a harctéren elesett honfiak árvái és özvegyei segélyezéséül hozzám megküldetvén belügyminiszter ur ő nagyméltóságához általam jelen sz. alól kiosztás végett felterjesztetett.

A harctéren elesettek árvái és özvegyei valamint a sebesültek nevében a tisztelt adakozóknak hálás köszönetemet ezennel kifejezem.

Ezekkel kapcsolatosan közre kívánom hozni, hogy Szamosújvár városából 257 frt és Bethlenből 65 frt személyem kikerülésével illetőleg a megye mellőzésével lett hason célokra gyűjtve illetőleg felterjesztve.

Deésen, 1878. október 15-én.

Br. Bánffy Dezső. s. k.
főispán.

Sz. 10,500.—1878.

Hirdetmény!

Az ördöngös-füzesi választó kerület részéről meg választott megyebizottsági tag Szilveszter János időközben elhalálozván, valamint a Sztribulyi választó kerület részéről megválasztott Rácz Miklós, megyebizottsági tagsági jogát elítéltetése folytán elvesztvén, a megye bizottsága ezen két választó kerület részéről üresedésbe jött egy-egy megyebizottsági tag helyének betöltése céljából folyó évi október 3-án tartott rendes közgyűlésében 89. sz. a. kelt határozatával újabb választásokat rendelt el, s e választások határidejéül a fenn említett mindkét választó kerületre nézve f. 1878. évi November 19-ét tűzte ki, választási elnökökül pedig:

1.) az ördöngös-füzesi választó kerület részére Keceli Ferenczet.

2.) a sztribulyi választó kerület részére pedig: Técsi Kálmánt küldötte ki.

Midőn erről a választó közönséget értesitem, egyszersmind figyelmessé kívánom tenni, az 1870. évi XLII. tör. cz. ide vonatkozó intézkedésére.

Kelt Deésen 1878. évi október hó 14-én

Szarvadi Pál,
alispán.

Sz. 2157. — 878.

Hirdetmény.

Közhirre tétetik ezennel, hogy Kleczker Alajos II éves képezdész. és Puskás Demeter fű-

zes szentpéterei görög keleti tanító jogérvényes ítélet alapján a tanítói pályáról minden időkre eltiltatott, továbbá hogy Rosenfeld Bodog, Turcsa Bertalan, Szakács János, Prutkai János és Wichs Samu tanítók oklevele másolatban adatott ki, ennél fogva az eredeti példányok érvénytelennek nyilvánítottak.

Szolnok-Dobokamegye közig. bizottságának deésen 1878. október hó 8-án tartott üléséből.

Br. Bánffy Dezső,
főispán,

Szolnok-Dobokamegyeközigazgatási bizottságától.

Sz. 2213. — 1878.

Mindenik szolgabírónak.

A kir. építészeti hivatal főnökének a közmunka ügyre vonatkozó folyó évi szeptember havi jelentéséből közig. bizottságunknak sajnos tudomására jutott, hogy némely járásban a közmunka erő nem kellő eréllyel lett kihajtása miatt a kiosztott munkálatok alig haladnak előre és hogy azok e miatt az évi felülvizsgálatra szabályszerűleg be nem fejezhetők.

Ennek folytán meghagyatik a tekintetes szolgabírói hivatalnak, miszerint a közmunka kellő és erélyes kihajtása körül a legszigorubbán járjon el, hogy a kiosztott munkálatok folyó évi október végéig mulhatatlanul befejeztessenek, kijelentvén a járása területén lévő községeknek, hogy október hó végével a hátralékos közmunka tartozás kétszeres váltásági díj összegben fog az illetőkön bünteteskép felhajtatni.

Szolnok-Dobokamegye közigazgatási-bizottságának Deésen 1878. évi október hó 8-án tartott üléséből.

Br. Bánffy Dezső,
főispán.

Felelős szerkesztő: KOVÁCS SAMU.

Hirdetések.

Sz. 1276.—1878.

1—1

Hirdetmény.

Lemény községében az összes birtokosságot illető korcsmajog egyesítetten egy egész évre, azaz f. évi november 1-től egész 1879. év november 1-ig f. hó 28-án d. e. 10 órakor Lemény községében a falusbírónál nyilvános árverés útján haszonbérbe fog adatni.

Az árverezési feltételek alólírt járási szolgabíró hivatalos helyiségében a rendes munka órákban megtekinthetők, hol szabályszerűleg elkészített zárt ajánlatok is az árverés megkezdése előtt elfogadhatnak.

Nagy-Ilondai járás szolgabírájától.

Nagy-Ilonda, 1878. október 12-én.

megbízásból
Molnár Albert,
s. szolgabíró.

Sz. 1108.

1—2

Árcsökkenetési hirdetés.

A deésaknai m. kir. sóbányahivatalnál a sód és víz kihúzó járgánynak a kellő fogattal való ellátása, folyó év októberber hó 29-én délelőtti 9 órakor, a sóbánya hivatal irodájában árcsökkenetés útján a kevesebbért vállalkozónak ki fog adatni.

A bérlet kezdődik 1879-ik év január 1-ső napján, és tart 1882-dik év december hó 31-ig.

Az árcsökkenetési feltételek, melyek egyszersmind a szerződvény pontjai is, a rendes irodai órákban a sóbányahivatal irodájában megtekinthetők.

Az árcsökkenetéshez hozzá szollani kívénó (500 frt) ötszázforint o. é. bánatpénzt

köteles az árcsökkenetés kezdete előtt, az árcsökkenetés vezető elnöknel letenni, hova jólbepecsételt 50 kros bélyeggel ellátott írásbeli ajánlatok is az árcsökkenetés előtti nap estvéli 6 óráig beadandók

A vállalkozó köteles (1400 frt) egyezernégyszáz forint biztosítékot a szerződvény kötése után hat hét alatt készpénzben, fekvőségeken, vagy magyar állami kötvényekben, a m. kir. sóbányahivatalnál letenni, mely biztosíték a vállalkozónak a szerződvény tartalma és abban foglalt pontok teljesítése után, akadály nélkül vissza fog adatni.

A m. kir. sóbányahivatal.

Deésaknai, 1878. október hó 14-én.

Sz. 5275.—1878.

2—2

Hirdetmény.

Tordavilma, Drágavilma és Zsugásztra egyesített községek körjegyzői hivatala üresedésbe jöven, annak betöltésére Tordavilman választási határnapul október hó 31-ike tüzetik ki, mire pályázni kívánók felszólíttatnak törvényesen felszerelt pályázati folyamodvényaikat jelen hó 28-ig benyújtani.

Nagy-Ilondai járás szolgabírájától.

Nagy-Ilona, 1878. október 7-én.

megbízásból
Molnár Albert,
s. szolgabíró.

Eladó bükk- és tölgymakk.

200 darab disznóra hizlalásig való makkoltatás mellett Blenke-Polyán és Falkusa határán összesített 500 holdnyi erdőségben.

2—2

150 darab disznóra Oroszmező és Buzamező összesített 300 holdnyi erdőségben.

Ertekezni lehet tulajdonos Simó Lajossal Budapesten országház, vagy Blenke-Polyánban gazdatiszt Ladányi Kálmánnal, Oroszmezőn gazdatiszt Gál Alberttel.

Deés város piaczi árai 1878. okt. 8-ról.

Egy hectoliter tisztabuza 4 frt 80 kr., rozs 3 frt. 60 kr., törökbuzza 3 frt. 30 kr., elegy buza 4 frt. 20 kr., 1 zab frt. 80 kr., árpa — frt. — kr., pityóka 1 frt. 50 kr., kendermag — frt. — kr., lenmag — frt. — kr., haricska — frt. — kr., egy liter lencse 14 kr., paszuly 4 kr., borsó 12 kr., köles 14 kr., bab 6 kr., Egy köbméter fa: kemény 2 frt. — kr., lágy — frt. — kr., egy kilogramm marhahús 34 kr., juhús 24 kr., sertéshús 52 kr., disznó zsir 80 kr., egy koszorú vereshagyma 6 kr., fokhagyma 20 kr., a pálinka 18 foku: litere 28 kr.

Deés, 1878. október 8.

Vékony Ferencz
főkapitány.

Országos vásárok megyénkben

25-én Buza.

26-án Soósmező.